

**Państwowe Gospodarstwo Leśne
Lasy Państwowe**

Rola Lasów Państwowych w edukacji przyrodniczej społeczeństwa

Toruń, 14 listopada 2016 roku

Las jako obiekt edukacji

- Polska leży w strefie geograficznej Ziemi, w której las jest najważniejszym, naturalnym obiektem przyrodniczym
- Powszechna obecność lasu w krajobrazie polskim nie przekłada się na jego wykorzystanie w formalnej (szkolnej) edukacji przyrodniczej społeczeństwa
- Las spełnia warunki uniwersalnego obiektu edukacyjnego i może być wykorzystywany w nauczaniu różnych przedmiotów, w tym szczególnie przyrodniczych.

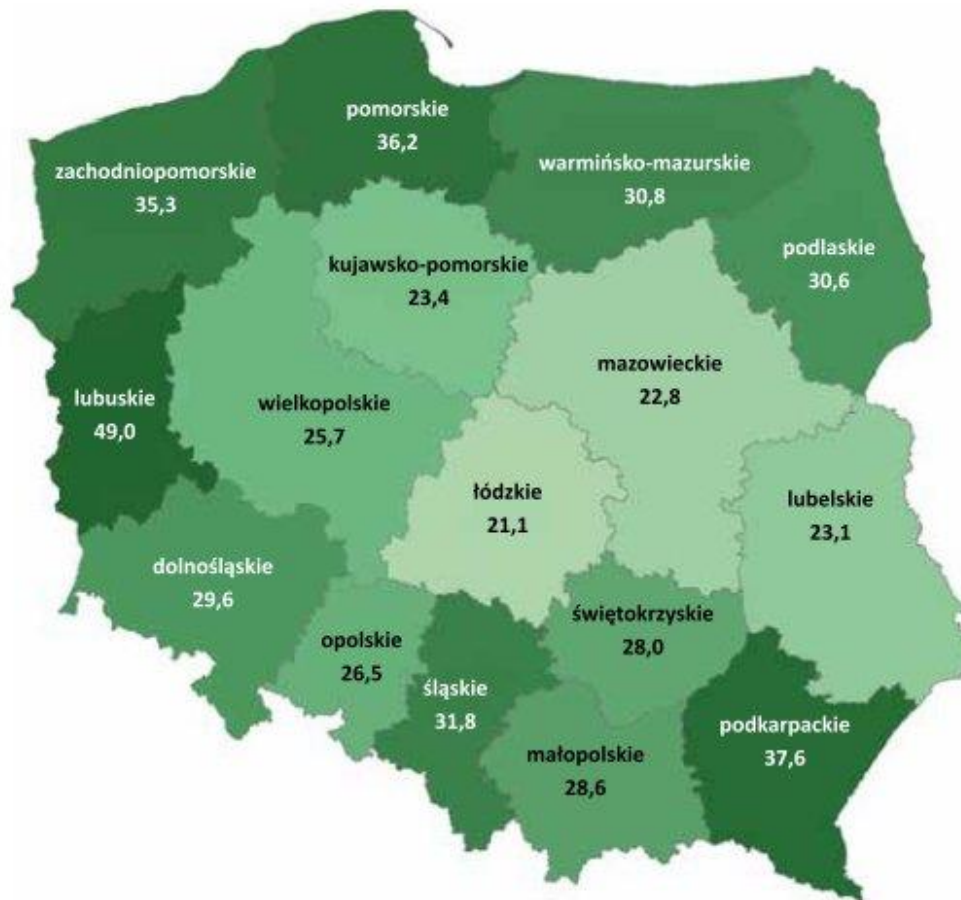
Las jest uniwersalnym obiektem edukacyjnym

Ile mamy lasów?

- Powierzchnia lasów w Polsce wynosi 9,2 mln ha (GUS 2015), co przekłada się na lesistość kraju 29,4%
- Powierzchnia lasów na terenie województwa kujawsko-pomorskiego wynosi 421 tys. ha, co przekłada się na lesistość w regionie rzędu 23,4%
- W skali kraju 77,1% lasów pozostaje w zarządzie Lasów Państwowych, w naszym regionie jeszcze więcej, bo ok. 90% lasów

Lesistość Polski wg województw

Lesistość Polski – 29,4%

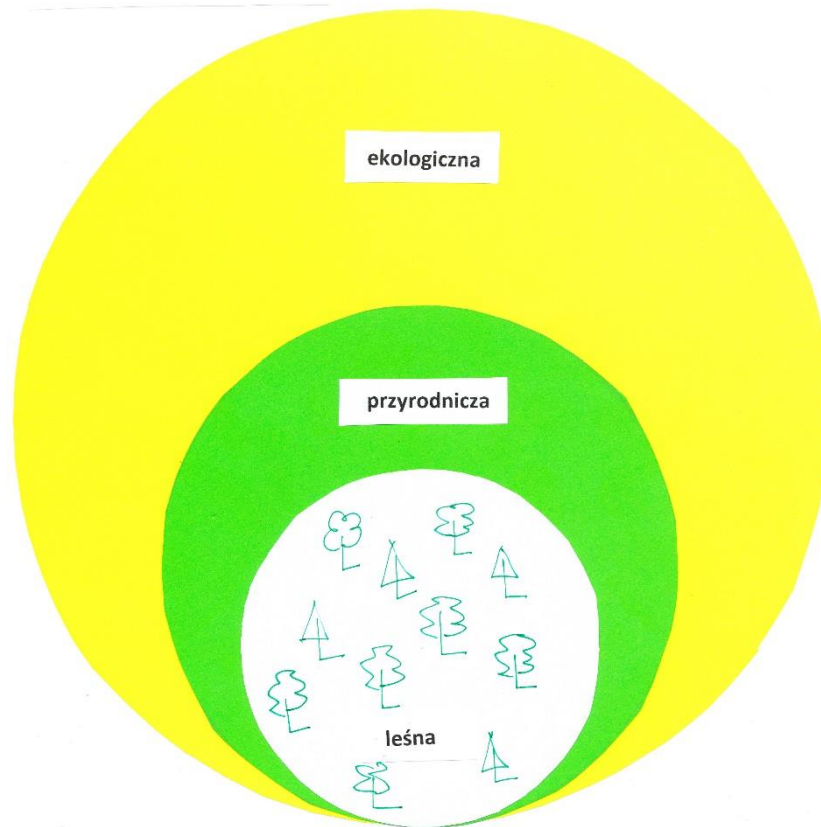
Lesistość woj. kuj.-pomorskiego – 23,4%

Edukacja leśna społeczeństwa w LP – dlaczego?

- Brak wiedzy w społeczeństwie na temat racjonalnych zasad użytkowania zasobów przyrody, w tym zasobów leśnych
- Brak edukacji leśnej w formalnych programach nauczania szkolnego (wszystkich poziomów)
- Ok. 80 proc. lasów w Polsce jest własnością narodową, publiczną (77,1 proc. z nadzorem Lasów Państwowych)
- Zagospodarowanie obszarów leśnych na potrzeby edukacji i turystyki przyrodniczej – zadanie gospodarza
- Przejrzystość działania Lasów Państwowych – nic do ukrycia, wstęp wolny

W LP - najpierw edukacja leśna

EDUKACJA

EDUKACJA LEŚNA
obejmuje niewielką część
edukacji ekologicznej
i specyficzną część
edukacji przyrodniczej

Cele edukacji leśnej prowadzonej przez Lasy Państwowe

- Przekaz wiedzy o lesie i (zrównoważonej) gospodarce leśnej
- Podnoszenie świadomości społeczeństwa w zakresie (potrzeb) racjonalnego i odpowiedzialnego korzystania z lasu (funkcji lasu)
- Budowanie zaufania społecznego do działalności zawodowej (kompetencji, profesjonalizmu) leśników

Główne treści edukacji leśnej prowadzonej przez Lasy Państwowe

- Budowa i funkcjonowanie lasu
- Znaczenie (funkcje) lasu: przyrodniczych (ekologicznych, ochronnych), społecznych, gospodarczych
- Zagrożenia i ochrona lasu
- Ochrona przyrody (konserwatorska, aktywna) i jej formy
- Zadania leśników i leśnictwa

Edukacja leśna

– ważne zadanie dla leśników

- „Edukacja ekologiczna” jako zadanie dla leśników pojawiła się wraz z utworzeniem Leśnych Kompleksów Promocyjnych w 1994 r.
- W krótkim czasie utworzono w nadleśnictwach liczne obiekty wspierające edukację leśną: ośrodki, izby leśne, ścieżki dydaktyczne, powierzchnie i punkty edukacyjne i... rozpoczęto spontaniczną działalność edukacyjną
- Zagadnienia edukacji leśnej w LP „uporządkowano” Zarządzeniem nr 57 Dyrektora Generalnego LP z 2003 r. zawierającym „Kierunki rozwoju” oraz „Wytyczne do tworzenia Programu edukacji”
- Od 2004 r. wszystkie nadleśnictwa w Polsce posiadają „Program edukacji leśnej społeczeństwa”. Działalność edukacyjna podlega planowaniu zadań, ich realizacji i sprawozdawczości

Obiekty edukacyjne Lasów Państwowych AD 2015

Obiekt	Polska	RDLP w Toruniu
Ośrodek edukacji	65	3
Izba leśna	269	19
Wiata edukacyjna	562	40
Ścieżka dydaktyczna	1011	46
Punkty (pow.) edukacyjne	1954	113
Inne obiekty	2734	117

Ośrodek

Izba

Wiata

Ścieżka

Formy edukacji leśnej w Lasach Państwowych i frekwencja w 2015 r.

Forma edukacji	LP w Polsce (frekwencja w tys. osób)	RDLP w Toruniu (frekw. w tys. osób)
Zajęcia terenowe	569,3	49,4
Zajęcia w izbie leśnej	302,4	34,1
Lekcja w szkole	267,9	15,6
Prelekcje poza szkołą	85,6	4,8
Konkursy leśne	134,1	7,3
Akcje edukacyjne	643,3	31,8
Wystawy edukacyjne	168,2	5,3
R A Z E M	2 170,8	148,3

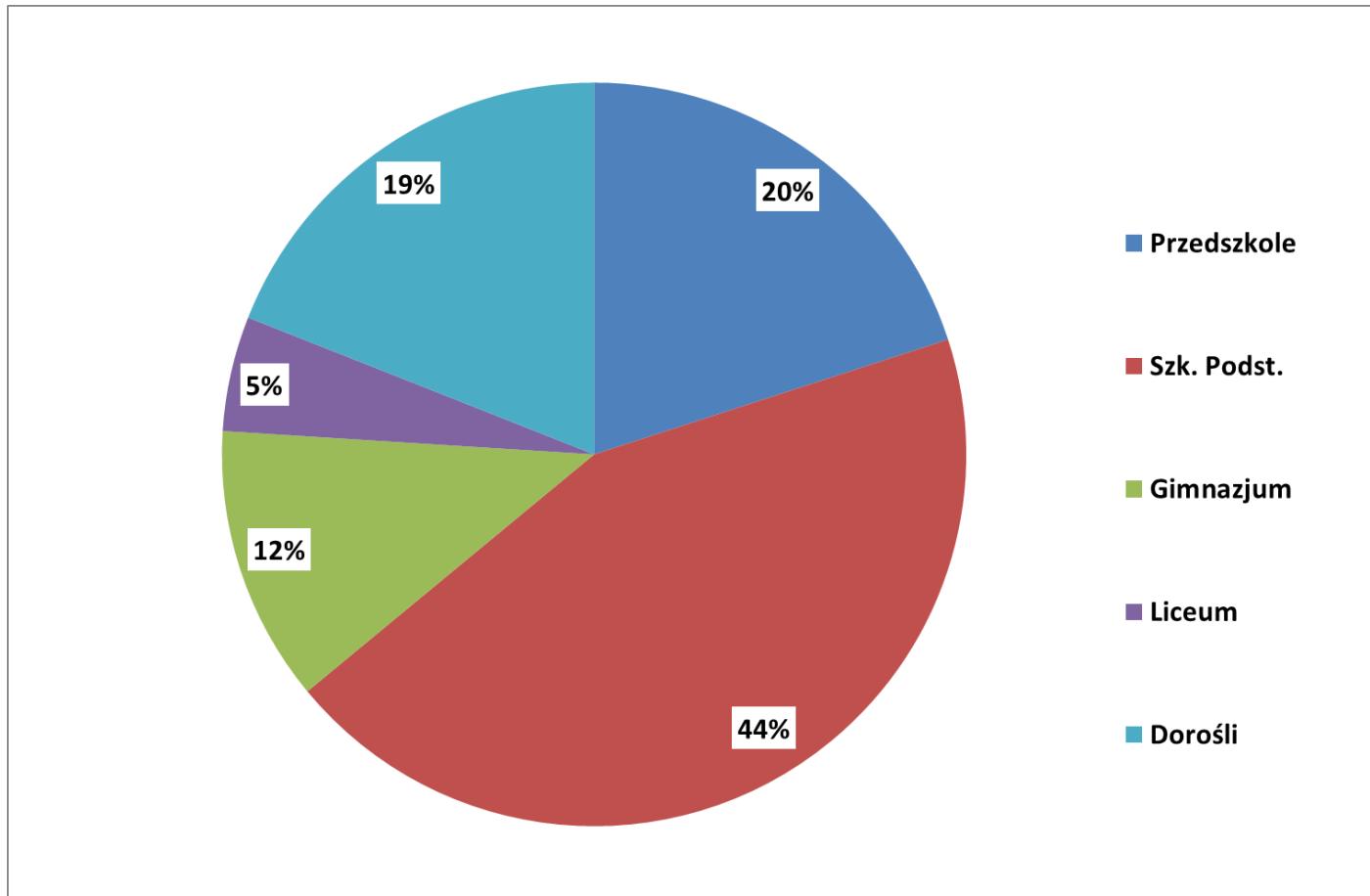
Zajęcia terenowe

Zajęcia w klasie

Kogo edukujemy (150 tys. osób)? (grupy wiekowe)

Zajęcia terenowe w lesie
(ok. 50 tys. osób rocznie w lasach kujawsko-pomorskich)
– **atutem** oferty edukacyjnej Lasów Państwowych

Sadzenie lasu

Sprzątanie lasu

Festyny edukacyjne

Powszechne zaangażowanie leśników

Stanowisko	LP	RDLP Toruń
Nadleśniczy	393	24
Z-ca nadleśniczego	362	21
Inżynier nadzoru	434	30
Specjalista	1 730	65
Leśniczy i podleśniczy	5 212	320
Strażnik leśny	630	28
Stażysta	592	33
R A Z E M	9 353	521

Współpraca w edukacji

Wybrane podmioty	Liczba (RDLP)
Szkoły	581
Organizacje pozarządowe	58
Ośrodki edukacji, Domy Kultury, Muzea	35
Samorządy	78
Straż Pożarna	76
Media (TV, radio, prasa)	Wszystkie

Wydatki Lasów Państwowych w działalności edukacyjnej (2015 r.)

- W skali kraju – **28,0 mln zł**
(+**1,5 mln zł** z WFOŚiGW na wydatki kosztowe)
- W regionie kujawsko-pomorskim – **1,1 mln zł**
- Średnio w jednym nadleśnictwie – **42 tys. zł**
- Dofinansowanie konkursów edukacyjnych w 8 nadleśnictwach ze środków WFOŚiGW w Toruniu w 2015 roku – **21,1 tys. zł**

Rola Lasów Państwowych w edukacji przyrodniczej

PODSUMOWANIE

- **Udostępnienie lasu** (bezpieczne, atrakcyjne=naturalne)
- **Współpraca** z podmiotami działającymi na niwie edukacji (szkoły, parki, stowarzyszenia)
- **Leśnicy ekspertami** w zakresie gospodarki leśnej i ochrony zasobów leśnych
- **Własna działalność edukacyjna** (obiekty, oferta, dofinansowanie)

Dziękuję za uwagę

**Państwowe Gospodarstwo Leśne
Lasy Państwowe**

Regionalna Dyrekcja
Lasów Państwowych w Toruniu
ul. Mickiewicza 9
87-100 Toruń
sekretariat@torun.lasy.gov.pl
tel. +48 56 658 43 00,
fax +48 56 658 43 66